

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi poli. Veljajo v tiskarnicijemane za celo leto 3 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 80 kr., za četrto leta 90 kr., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gld. 20 kr., za pol leta 2 gld. 20 kr., za četrto leta 1 gld. 15 kr. nov. den.

☞ V Ljubljani v sredo 11. avgusta 1869. ☞

Gospodarske stvari.

Bosniške sušilnice za sadje.

„Novice“ so že večkrat opominjale naše gospodarje, da večidel ne znajo češplje sušiti in da so si sami sebi v škodo, ker tuje dežele ne marajo za zakajene naše češplje. Povedale pa so jim „Novice“ tudi, da južni naši bratje v Slavoniji in še posebno v Bosni na Turškem znajo to prav dobro in zato lahko po vsem svetu spečajo svoje suhe češplje.

Danes pa gospodarjem, ki so pridni sadjerejci in katerim je mar za to, da tudi njihove češplje pridejo v dobro ceno, moremo povedati, da jim ni treba dolge poti delati na Turško, da ogledajo take peči, ki jih Bosnjaki pušnice imenujejo, ampak da za malo krajcarjev lahko dobó obris in popis bosniške pušnice v domačem jeziku.

Naš častiti ud gosp. Janez Alfred Hartman, kateri tržuje po svetu, je bil po svojih opravkih v Bosni in je ondi videl tako peč in jo na tanko ogledal prav takrat, ko so češplje sušili. Naprava take peči stala je 5 cekinov, tedaj po tadanji ceni zlatá okoli 27 gold. našega sedanjega denarja.

Čudno je to, da naši turški sosedje, ki vendar v družih kmetijskih razdelkih niso na visoki stopinji, svoje sadje, odkar ljudje pomnijo, tako dobro sušijo, da njihove češplje, kar nič po dimu ne smrdé, in da so s tem svojim češpljam odprli kupčijo po vsem svetu.

Naj vam povémo, dragi rojaci! da med češpljami, ki niso v dimu posušene in med češpljami, kakor jih z malo izjemami suše naši gospodarje, je v velikih kupčijskih mestih, kakor v Trstu, Dunaji, Pragi, Manheimu, Marsilji itd. razloček v ceni za skoro sto odstotkov (percentov). Naše pečnice, prav za prav peči za apno, ne veljajo nič, ker v njih se češplje suše in zakadé, kakor suho meso ali klobase.

Lani okoli vseh Svetih so kisle moravske in pemske češplje, ki pa niso bile v dimu posušene, na Dunaji se prodajale cent po 9 do 9 goldinarjev in pol, kranjske pa v dimu posušene, čeravno so sladke bile kakor cukar, so ponujali na Dunaji po 5 gold. in 25 krajc. in po 5 gold., ali še po tej ceni niso našle kupca.

Zato, dragi gospodarji! vam v vaš lastni dobiček pokladamo na srce, napravite si bosniške sušilnice, ki se dajo za majhen denar narediti in vam v kratkem obilo povrnejo vse te stroške. Enkrat narejene pa trpijo za ves prihodnji čas, in če si jih naredé vsi umnejši gospodarji, zginejo neróadne pečnice iz dežele naše in naše suhe češplje stopijo v vrsto bosniških in slavonskih.

Obris in popis bosniških sušilnic v slavonskem jeziku se za 20 krajcarjev dobi pri gosp. Hartmanu v Ljubljani (adresa je: gospod Janez Alfred Hartman v Ljubljani). Ta gospod, kateri je bil po priporočilu „Slovenije“ tudi za odbornika kupčijske zbornice izvoljen, je lani nalašč v Bosno potoval, da je videl sušilnice in gledal, kako ondi češplje sušijo.

Radostni našim gospodarjem, ki še nimajo dobrih sušilnic, naznanjamo to lahko pot, da pridejo z majhnimi stroški že letos do njih, in da bomo potem kakor bosniške češplje tudi naše brali na tujih kupčijskih listih.

Naprava te peči ali pušnice veljá 20 do 70 gold., oziroma na to, ali se naredi iz lesa in pletenic, ali pa se zida, in če jo gospodar naredí sam s svojimi domačimi ljudmi ali dá narediti jo po kakem drugem mojstru.

Priloge

k postavi o zemljiškem davku.

(Konec.)

Obrazec II. k §. 25.

Vrstilna tarifa.

Vrstilni odsek . . . . .
Obdelovanjski red (način) v 8 vrstah
Čisti prinos na oral
po gold. in kr.

Njiv
Travnikov
Vrtov
Vinogradov
Pašnikov
Planin
Gozdov
Jezer, močvirja, ribnikov (bajerjev)

. . . . dne . . . . .
Okrajna cenilna komisija.

Obrazec III. k §. 25.

Način,

kako se zakrožujejo tarifne cene čistega prinosa.

Čez	2 kr.	do 20 kr.	od 2 do 2 kr.
„	20 kr.	do 1 gold.	od 5 do 5 kr.
„	1 gold.	do 4 „	od 10 do 10 kr.
„	4 „	do 10 „	od 25 do 25 kr.
„	10 „	od 50 do 50 kr.	